

Verohallinto
Henkilöverotuksen ohjaus- ja kehittämissyksikkö

VH/2418/00.01.00/2018

Lausunto luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi Pitkäaikaissäätämissopimuksen ja vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen verotus

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua Verohallinnon päivitetystä ohjeluonnoksesta. Vapaaehtoisten yksilöllisten eläkevakuutusten verotusta koskevia säännöksiä on muutettu useita kertoja. FA pitää hyödyllisenä, että lakimuutoksiin liittyviä siirtymäsäännöksiä ja niiden vaikutuksia maksujen vähennyskelpoisuuteen ja suoritusten verotukseen on ohjeessa havainnollisesti kuvattu taulukoissa.

Yleisenä huomiona FA ehdottaa, että ohjeen nimessä voisi selkeyden vuoksi mainita, että kyse on nimenomaan yksityishenkilön ottamasta vapaaehtoisesta yksilöllisestä eläkevakuutuksesta. Työnantajan ottaman vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen osalta Verohallinto on antanut erillisen ohjeen.

Ohjeluonnoksesta esitämme lisäksi seuraavat huomiot ohjeen kohdittain eriteltynä:

3.2 Vähennysoikeuden määrä ja työnantajan maksamien maksujen vaikutus vähennysoikeuteen

Ohjeen sivulla 5 on seuraava kohta:

”Työnantajan maksaman maksun määrää ei ole laissa rajoitettu, joten pienikin työnantajan suorittama maksu alentaa palkansaajan vähennysoikeuden 2 500 euroon.”

FA:n näkemyksen mukaan sanamuodosta voi saada sellaisen käsityksen, että yleisesti työnantajan maksamien maksujen määrää ei ole rajoitettu. Kuitenkin TVL 68 § sisältää työnantajan maksamia maksuja koskevan rajoituksen. Näin ollen FA pitää nykyisessä ohjeessa (dnro 361/32/2010) käytettyä sanamuotoa ”työnantajan maksaman maksun määrää ei ole mitenkään määritelty” onnistuneempana.

3.3 Vähennysoikeuden alkaminen ja päättyminen

Ohjeluonnoksen kohdassa 3.3 sanotaan:

”Jos samalla henkilöllä on useita eri aikoina otettuja vapaaehtoisia yksilöllisiä eläkevakuutuksia tai PS-sopimuksia, maksujen vähennysoikeus lakkaa, kun mistä tahansa vapaaehtoisesta yksilöllisestä eläkevakuutuksesta tai PS-sopimuksesta aletaan maksaa eläkettä tai PS-sopimuksen suorituksia. Maksuja ei siis saa enää vähentää maksamisen alkamista seuraavana verovuonna eikä sen jälkeen.”

Edellä mainittu koskee FA:n käsityksen mukaan vain 18.9.2009 ja sen jälkeen otettuja vakuutuksia.

Verohallinnon nykyisessä ohjeessa asia on esitetty FA:n käsityksen mukaan oikein:

Tuloverolain muutosten (laki 1741/2009) voimaantulosäännöksen mukaan viimeistään 17.9.2009 otettujen eläkevakuutusten maksujen vähennyskelpoisuuteen sovelletaan (eläkeikärajaa lukuun ottamatta) lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän vuoksi viimeistään 17.9.2009 otetun eläkevakuutuksen maksut saadaan jatkossakin vähentää siitä huolimatta, että verovelvolliselle maksetaan tai aletaan myöhemmin maksaa eläkettä tai PS-suorituksia. Vakuutus katsotaan otetuksi, kun vakuutus sopimuksen mukaisia maksuja on alettu maksaa (lain 1741/2009 voimaantulosäännös).

3.5 Eläkeikä

Kohdan 3.5 taulukosta on jäänyt pois kaikki edellisten siirtymäsäännösten eläkeiät, jotka on mainittu nykyisen ohjeen kohdassa 9. FA katsoo, että nämä siirtymäsäännökset tulisi lisätä myös uuteen ohjeeseen, koska niillä on merkitystä eläkkeiden ulosmaksamisvaiheessa.

4.3 Korotettuna verotettava tulo

Ohjeluonnoksen kappale 4.3 sivulla 9 alkaa seuraavasti:

”Jos vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen ja PS-sopimukseen perustuvia suorituksia maksetaan tuloverolaissa säädetyistä edellytyksistä poiketen, suoritukset luetaan pääomatuloksi korotettuna (TVL 34 a § ja 34 b §).”

FA pitää tärkeänä, että kohdassa tarkennetaan edellä mainitun koskevan pääomatuloa olevia suorituksia. Kyseinen kohta ei koske vanhoja vakuutuksia, joissa eläkkeet ovat ansiotuloa.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi